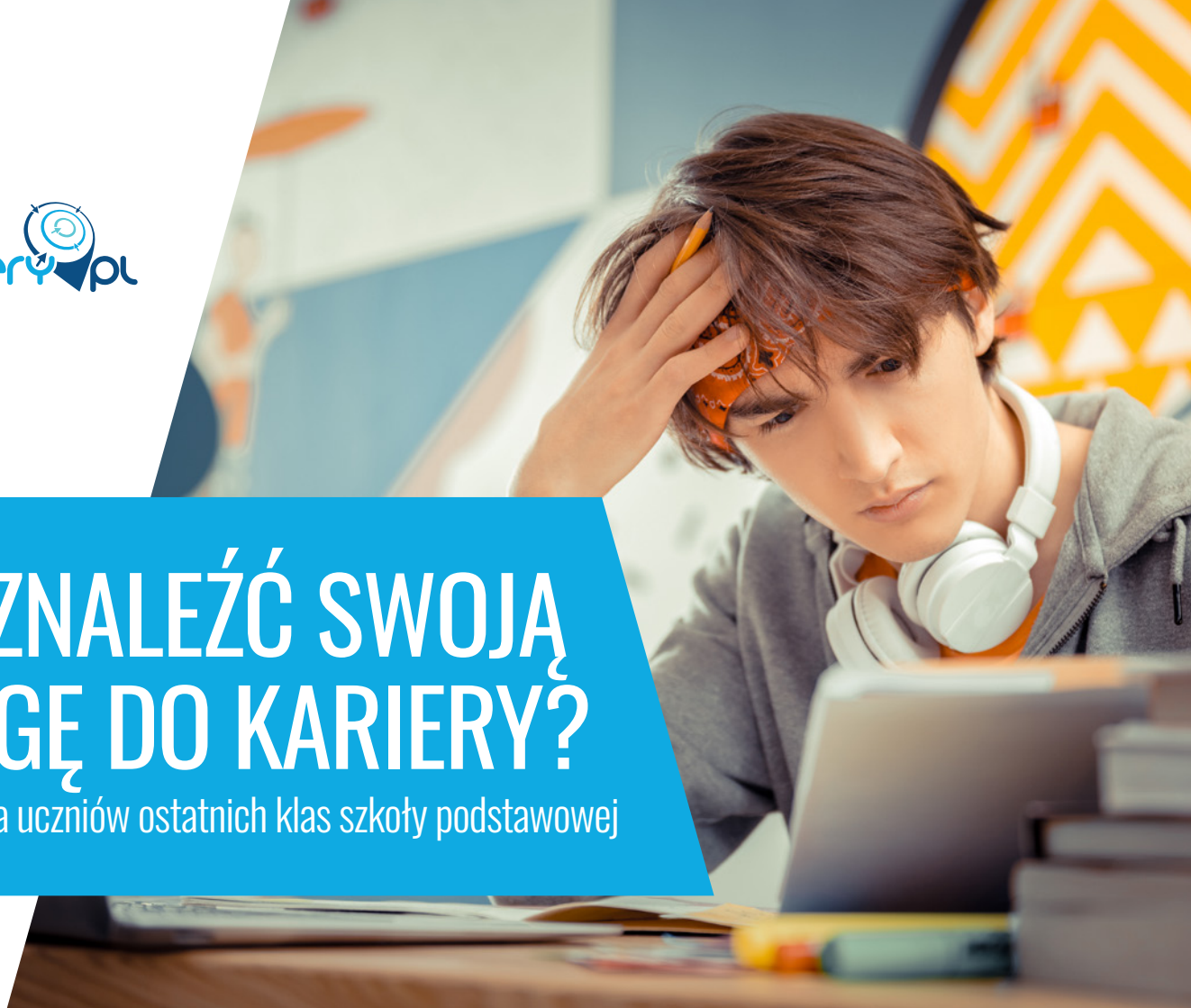

JAK ZNALEŹĆ SWOJĄ DROGĘ DO KARIERY?

Poradnik dla uczniów ostatnich klas szkoły podstawowej

DLACZEGO WARTO PRZECZYTAĆ TEN PORADNIK?

Jeśli ten informator trafił w twoje ręce, to najprawdopodobniej jesteś uczniem lub uczennicą ostatnich klas szkoły podstawowej i w najbliższym czasie musisz podjąć ważną decyzję, dotyczącą twojej dalszej ścieżki kształcenia.

„Jaką szkołę średnią wybrać? Kim chcę zostać w przyszłości?" – jeśli jeszcze w twojej głowie nie padły takie pytania, to prędzej czy później padną.

Być może wcale nie masz ochoty o tym myśleć. Możliwe, że nie jesteś gotowa/gotowy na podejmowanie takich decyzji. A może masz już pewność, co chcesz robić kiedyś w życiu?

Bez względu na to, na jakim etapie tego „procesu decyzyjnego" się znajdujesz, jest to świetny moment na przeczytanie naszego informatora!

Dowiesz się z niego:

- na co zwracać uwagę podczas wyboru szkoły średniej,
- gdzie jeszcze, oprócz liceum, technikum i szkoły branżowej, można kontynuować naukę po szkole podstawowej,
- czy liceum i studia to dobry wybór dla wszystkich,
- dlaczego warto uczyć się konkretnych zawodów i rzemiosł,
- gdzie szukać wsparcia podczas planowania swojej przyszłości,
- gdzie szukać informacji na temat pracy dla młodzieży.

Możesz przeczytać cały poradnik lub wybrać tylko interesujące cię zagadnienia. Czytaj, przeglądaj, korzystaj. Życzymy powodzenia w planowaniu swojej przyszłości!

JAKĄ SZKOŁĘ ŚREDNIĄ WYBRAĆ I JAK ZROBIĆ TO MĄDRZE?

To pytanie, którego nie warto odkładać na ostatni moment. Odpowiednio wcześnie podjęta decyzja pozwoli ci spokojnie przygotowywać się do egzaminu ósmoklasisty i rozpoczęcia nauki w kolejnej szkole.

Po ukończeniu szkoły podstawowej, masz do wyboru:

- 4-letnie liceum ogólnokształcące,
- 5-letnie technikum,
- 3-letnią szkołę branżową I stopnia.

Liceum i technikum kończą się egzaminem maturalnym i otrzymaniem świadectwa dojrzałości. Jeśli zdasz maturę, możesz kontynuować naukę na studiach. Bez matury będziesz mógł kontynuować naukę jedynie w szkole policealnej.

Po ukończeniu szkoły branżowej I stopnia, możesz kontynuować naukę w szkole branżowej II stopnia i tam zdać maturę, doskonaląc się jednocześnie w tym samym zawodzie.

Jak dobrze wybrać szkołę średnią?

Liceum, technikum, czy szkoła branżowa? Co będzie najlepsze dla ciebie? Żeby odpowiedzieć sobie na to pytanie, weź pod uwagę kilka rzeczy.

Plany na przyszłość

Zastanów się, czy masz już sprecyzowane plany na przyszłość. Jeśli chcesz wykonywać konkretny zawód, dowiedz się, czy można się go nauczyć w technikum lub szkole branżowej. Jeśli tak, to właśnie taką szkołę wybierz. Jeśli przyszła praca wymaga skończenia specjalistycznych studiów (np. weterynarz, prawnik) – wybierz liceum ogólnokształcące i tam skup się na nauce przedmiotów, które będą najpotrzebniejsze w danym zawodzie.

Zainteresowania

Duże znaczenie przy wyborze szkoły mają zainteresowania. Szukaj szkoły, która może pomóc ci w ich rozwijaniu. Jeśli interesujesz się np. programowaniem, poszukaj odpowiedniego technikum. Pasje związane z mechaniką samochodową czy gotowaniem świetnie można rozwijać w szkole branżowej i technikum.

- Po ukończeniu liceum zdobędziesz wykształcenie średnie ogólne.
- Dzięki technikum możesz zdobyć tytuł technika (po zdaniu odpowiednich egzaminów).
- Szkoła branżowa I stopnia umożliwi ci zdobycie wykształcenia zasadniczego zawodowego i otrzymanie dyplomu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe.

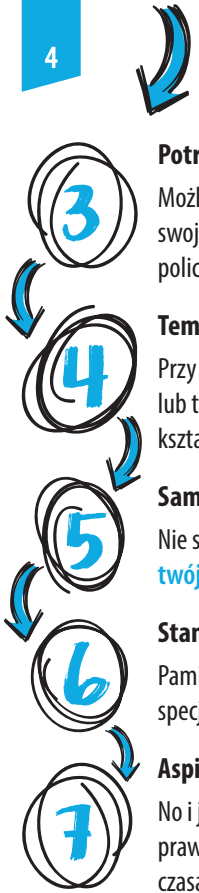

Potrzeba czasu

Możliwe, że jeszcze nie wiesz, co chcesz robić w życiu. Wtedy najbezpieczniej jest wybrać liceum ogólnokształcące, gdzie możesz sprawdzić swoją wiedzę i umiejętności oraz zastanowić się nad wyborem zawodu, a potem pójść na studia lub wybrać jakiś kurs zawodowy czy szkołę policealną.

Temperament i charakter

Przy wyborze szkoły, weź pod uwagę swój temperament i charakter. Jeśli wolisz być w ruchu i lubisz zmiany, zastanów się nad szkołą branżową lub technikum, gdzie będą różnorodne przedmioty i zajęcia praktyczne. Jeśli tak naprawdę nie lubisz się uczyć, nie wybieraj szkoły ogólnokształcącej. Lepiej nauczyć się jakiegoś konkretnego zawodu, niż wkuwać ogólne przedmioty i żałować pójścia do liceum.

Samodzielna decyzja

Nie sugeruj się wyborem przyjaciół – to, że koleżanka wybrała jakąś szkołę, nie znaczy, że musisz zrobić to samo! **To ma być tylko i wyłącznie twój wybór, a nie np. twoich rodziców.** Ani oni, ani koleżanka czy kolega nie będą się za ciebie uczyć w tej szkole.

Stan zdrowia

Pamiętaj, że na wybór szkoły ma wpływ także stan zdrowia. Do wielu szkół branżowych czy techników wymagany jest dobry stan zdrowia, np. specjalizacja wojskowa wymaga znakomitej sprawności fizycznej.

Aspiracje

No i jeszcze jedna rzecz: aspiracje. Marzysz o świetnej pracy i dobrych zarobkach? Nastaw się na solidną naukę, ale niekoniecznie na studiach! To prawda: jest wiele zawodów, których nie da się wykonywać bez skończenia szkoły wyższej. Jednak studia nie są dla wszystkich, a w dzisiejszych czasach dyplom szkoły wyższej nie gwarantuje dobrych zarobków.
Zaangażowanie i ciężka praca pomogą ci osiągnąć cel, nawet jeśli skończysz tylko szkołę średnią. Zdobywanie doświadczenia, odpowiednie kursy oraz solidne przykładanie się do nauki nowych rzeczy, to dobry sposób na sukces zawodowy.

Informacje o rodzajach szkół średnich na postawie informacji ze strony **http://reformaedukacji.men.gov.pl/**

DLACZEGO WARTO UCZYĆ SIĘ KONKRETNYCH ZAWODÓW I RZEMIOSŁ?

W tej części chcemy zachęcić cię do zastanowienia się nad nauką konkretnego zawodu. **Dlaczego? Ponieważ w dzisiejszych czasach fryzjer, pracownik budowlany, mechanik czy kucharz, to zawody nadal poszukiwane na rynku pracy, dzięki którym łatwo znaleźć zatrudnienie z całkiem przyzwoitymi zarobkami.** I to już po szkole średniej! To ogromna przewaga nad rówieśnikami, którzy postanowili kontynuować naukę na studiach i wkroczą na rynek pracy kilka lat później. Po tym czasie młody człowiek z wykształceniem zawodowym będzie już pracownikiem z kilkuletnim doświadczeniem.

Jak wiesz, nauka zawodu może odbywać się w szkole branżowej lub technikum. Jednak nauka w liceum ogólnokształcącym nie przekreśla szansy na zdobycie fachu. Zawsze możesz skorzystać z oferty szkół policealnych oraz kursów i szkoleń organizowanych przez różne instytucje i firmy.

Jakie są korzyści z nauki zawodów i rzemiosł?

- stabilna, dobrze płatna praca
- możliwość prowadzenia własnej działalności gospodarczej
- praca, która może być równocześnie pasją
- wcześniejsze wejście na rynek pracy niż w przypadku osób, które wybrały naukę w szkole wyższej, a więc wcześniejsze zdobycie doświadczenia zawodowego

Co po szkole średniej, jeśli nie studia?

Ciekawą alternatywą dla studiowania jest rozpoczęcie pracy (na początek jakiejkolwiek) i równoczesne dokształcanie się we własnym zakresie lub uczestniczenie w kursach i szkoleniach. Takie połączenie pozwala zdobyć cenne doświadczenie, rozwijać wiedzę i umiejętności oraz spróbować swoich sił w różnych zawodach, a co za tym idzie: znaleźć ten idealny dla siebie. Na dodatek bez żalu, że studia okazały się niepotrzebne. Oczywiście, jeśli marzysz o studiach i wiesz już, jak ułożyć sobie ścieżkę kariery po szkole wyższej, to świetnie! Trzymaj się swojego planu i konsekwentnie dąż do jego realizacji!

JAKICH ZAWODÓW WARTO SIĘ UCZYĆ?

Ministerstwo Edukacji Narodowej publikuje co roku prognozę zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy.

Wszystko po to, by kształcenie branżowe było dopasowane do sytuacji na rynku pracy. Prościej mówiąc: by szkoły kształciły w tych kierunkach, po których ukończeniu absolwenci bez problemu znajdą pracę, bo właśnie takich specjalistów brakuje na rynku.

Jeśli zastanawiasz się nad nauką w szkole branżowej, możesz przejrzeć listę zawodów, które – według specjalistów – będą bardzo potrzebne w nadchodzących pięciu latach. To pozwoli podjąć bardziej świadomą decyzję oraz zweryfikować ewentualne plany zawodowe i edukacyjne.

Chociaż trzeba przyznać, że w wieku 13-14 lat trudno podjąć tak poważną decyzję... Warto wtedy kierować się swoimi zainteresowaniami, poradzić się rodziców i wraz z nimi spróbować przeanalizować wspomnianą prognozę.

Jak przedstawia się prognoza?

Wymienione obok zawody, to zawody, dla których, ze względu na znaczenie dla rozwoju państwa, prognozowane jest szczególne zapotrzebowanie na pracowników na krajowym rynku pracy.

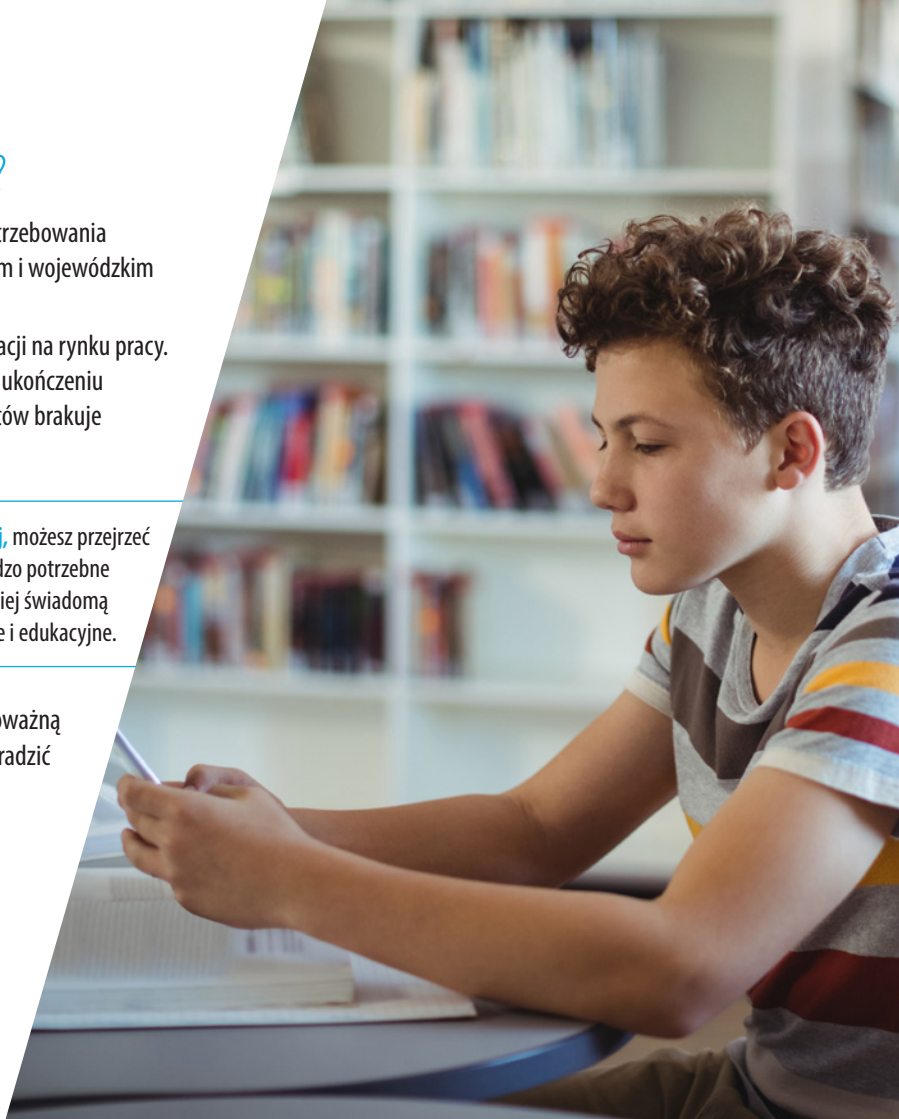

TOP 20 zawodów – prognoza na kolejne 5 lat

- Automatyk
- Betoniarz-zbrojarz
- Cieśla
- Dekarz
- Elektromechanik
- Elektryk
- Kierowca mechanik
- Mechanik-monter maszyn i urządzeń
- Mechatronik
- Monter izolacji przemysłowych
- Monter konstrukcji budowlanych
- Monter nawierzchni kolejowej
- Monter stolarki budowlanej
- Operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych
- perator maszyn i urządzeń do robót ziemnych i drogowych
- Operator maszyn i urządzeń w gospodarce odpadami
- Operator obrabiarek skrawających
- Technik automatyk
- Technik automatyk sterowania ruchem kolejowym
- Technik budowy dróg

Jeśli zainteresował cię któryś z powyższych zawodów, zorientuj się, w jakiej szkole w twojej najbliższej okolicy, mógłbyś się go uczyć.

Prognozy dla poszczególnych województw znajdziesz na stronach Ministerstwa Edukacji Narodowej. Możesz też zeskanować ten kod QR.

NAUKA ZAWODU W RAMACH OHP

A może zainteresuje cię oferta Ochotniczych Hufców Pracy?

Wiemy, że nie wszystkim zakuwanie przychodzi łatwo. Jeśli nie widzisz siebie w liceum czy na studiach i już teraz wiesz, że wolisz zdobyć jakiś konkretny zawód, być może OHP jest dla ciebie?

Zwłaszcza, jeśli:

- nie po drodze ci ze szkołą,
- masz problemy z systematyczną nauką,
- opuszczasz zajęcia,
- nie potrafisz samodzielnie zadbać o swoją przyszłość zawodową.

Uczestnictwo w OHP da ci szansę zdobycia potrzebnych kwalifikacji i dobrej pracy w przyszłości.

Zgłoś się do najbliższego Hufca Pracy, Ośrodka Szkolenia i Wychowania OHP lub Centrum Kształcenia i Wychowania OHP, które zapewnią ci:

- skończenie szkoły podstawowej i szkoły branżowej,
- zdobycie praktycznego zawodu (np. mechanik, kucharz, krawiec, stolarz, dekarz, fryzjer) i kwalifikacji do jego wykonywania,
- wsparcie doradcy zawodowego,
- zakwaterowanie, wyżywienie, opiekę wychowawczą oraz podstawową opiekę medyczną,
- rozwijanie swoich zainteresowań i fajnie spędzony czas wolny.

Dla kogo?

- Dla wszystkich, którzy **chcą skończyć szkołę i zdobyć zawód.**
- Dla osób, które mają **pomiędzy 14 a 18 lat.**

W jaki sposób się odbywa?

Tryb stacjonarny mieszkanie w internacie

LUB

Tryb niestacjonarny dojeżdżanie na zajęcia z domu

	PRZYUCZENIE do wykonywania określonej pracy	NAUKA ZAWODU
Szkoła:	**VII i VIII klasa szkoły podstawowej**	**Szkoła branżowa I stopnia**
Czas trwania:	**do 22 miesięcy**	**do 36 miesięcy**
Wynagrodzenie:	7% przeciętnego	I klasa: 8% przeciętnego II klasa: 9% przeciętnego III klasa: 10% przeciętnego
Forma zaliczenia:	**Egzamin sprawdzający**	**Egzamin na tytuł kwalifikacyjny**

Gdzie się zgłosić?

Jednostki OHP, które organizują naukę zawodu:

- Ośrodki Szkolenia i Wychowania OHP,
- Centra Kształcenia i Wychowania OHP,
- Hufce Pracy OHP.

Pełną ofertę kształcenia zawodowego w poszczególnych województwach znajdziesz na naszej stronie internetowej dokariery.pl w zakładce Edukacja.
Możesz też zeskanować kod QR ≫

CO CI DA OHP?

Ochotnicze Hufce Pracy, oprócz kształcenia zawodowego, mają do zaoferowania młodym ludziom znacznie więcej!

Jeśli nie do końca wiesz, czym się zajmujemy i w jaki sposób możesz skorzystać z naszej pomocy, ta część ci to wyjaśni. Dowiesz się, dokąd możesz się udać z nurtującym cię problemem związanym z pierwszą pracą, skończeniem szkoły, szukaniem ofert pracy tymczasowej lub szkoleń.

Zastanawiasz się, co robić w życiu?

Zaczynasz panikować, kiedy myślisz o przyszłości? A może sądzisz, że jeszcze za wcześnie na plany zawodowe?

Nasi doradcy zawodowi w różnych jednostkach pomogą ci w znalezieniu właściwej drogi do fajnej i dobrze płatnej pracy.

Jaką skończyć szkołę? Do jakiego zawodu masz predyspozycje? Co trzeba umieć i gdzie się udać, żeby podnieść swoje kwalifikacje, by w przyszłości być atrakcyjnym kandydatem do pracy? Jak napisać dobre CV i przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej?

Te pytania (oraz wiele innych na temat twojej przyszłości zawodowej) możesz zadać, kontaktując się z następującymi jednostkami OHP:

- Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży,
- Młodzieżowym Centrum Kariery.

Chcesz znaleźć pracę tymczasową lub sezonową?

Zbliżają się ferie/wakacje, więc chciałbyś dorobić do kieszonkowego? Zgłoś się do Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, które posiada odpowiednie oferty pracy dla ciebie, jeśli:

- szukasz pracy stałej lub krótkoterminowej (np. na wakacje czy weekendy),
- masz powyżej 15 lat.

CEiPM OHP często organizują giełdy i targi pracy, na których łatwo o ciekawą ofertę pracy tymczasowej lub stałej. Zapytaj starszych znajomych lub rodziców, jak zarobili swoje pierwsze pieniądze. Na pewno część z nich zrobiła to dzięki OHP!

Aktualne oferty pracy z całej Polski znajdziesz też w naszej wyszukiwarce na stronie dokariery.pl

Szukasz miejsca w internecie, które zainspiruje cię do planowania swojej przyszłości zawodowej?

Wejdź na dokariery.pl! To idealne miejsce w sieci, by zmotywować się do działania!

Na stronie znajdują się:

- artykuły o charakterze poradnikowym i „lajfstajlowym",
- wyszukiwarka ofert pracy dla młodzieży,
- darmowa usługa „Moje pierwsze CV",
- porady video,
- strefa plików do pobrania (grafiki, kalendarze, plany lekcji),
- strefa dla rodziców,
- strefa dla pracodawców.

SPRAWDŹ, CO JESZCZE MOŻESZ POBRAĆ Z DOKARIERY.PL

Chcesz po prostu porozmawiać z kimś o swojej przyszłości zawodowej?

ECAM
Twój zawodowy telefon zaufania!

Jeśli masz jakiekolwiek problemy związane z edukacją zawodową lub rynkiem pracy – zadzwoń do nas! Zespół Elektronicznego Centrum Aktywizacji Młodzieży ECAM czeka na twoje pytania! Fajne osoby z chęcią pomogą ci rozwiać wszelkie wątpliwości!

Numer znajdziesz na naszej stronie https://dokariery.pl/

ZOBACZ NASZĄ SERIĘ VIDEO #DROGADOKARIERY!

Różne zawody i szalone pasje. Fascynujące osobowości, niełatwe decyzje i odmienne style życia. Jest coś, co ich łączy – to trudna droga do tego, co osiągnęli. W tej serii, pełnej szczerych wyznań, nasi bohaterowie opowiedzieli Pawłowi Orleańskiemu, dlaczego warto wierzyć w siebie i nie poddawać się, kiedy napotykamy na problemy.

O swoich drogach do kariery opowiedzieli nam m.in.: Marcin Przybysz, Iwona Blecharczyk, Jan Mela, Julita Kotecka, Magda Krajewska i Łukasz Supergan.

Zobacz i daj się zainspirować!

MASZ PYTANIA?

Napisz do nas:

kontakt@dokariery.pl

czat na naszej stronie: **dokariery.pl**

222 500 525
Infolinia płatna. Opłata za połączenie jest zgodna z taryfą operatora osoby dzwoniącej.

Wolisz kontakt poprzez serwisy społecznościowe?

Znajdziesz nas tutaj:

facebook.com/dokarierypl

instagram.com/do.kariery

x.com/dokariery

tiktok.com/@dokariery.pl

Opracowanie:
Zespół Elektronicznego Centrum Aktywizacji Młodzieży (ECAM),
Komenda Główna OHP

Lipiec 2026

Publikacja udostępniana nieodpłatnie